

Щоденний звіт № 182/2020

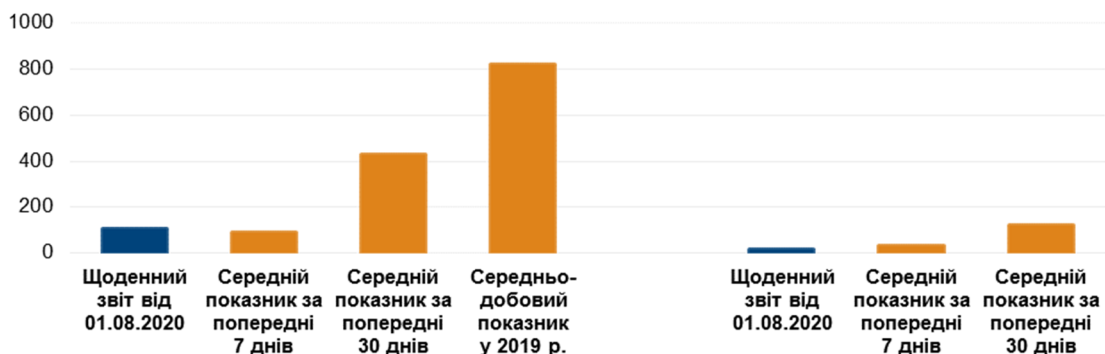
від 1 серпня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 9 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області (супроти одного за попередній звітний період) та 93 порушення режиму припинення вогню в Луганській області (супроти жодного за попередній звітний період).
- З 00:01 27 липня до кінця звітнього періоду Місія зафіксувала загалом 225 порушень режиму припинення вогню.
- Спостерігачі уточнювали повідомлення про чоловіка, який 27 липня отримав осколкові поранення в підконтрольній урядові Мар'їнці Донецької області.
- СММ продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського. Безпілотний літальний апарат Місії дальнього радіуса дії у вечірній та нічний час зафіксував людей у межах двох останніх ділянок розведення.
- СММ зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення з обох боків лінії зіткнення.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення ремонту та технічного обслуговування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах у Донецькій та Луганській областях.
- Патрулі Місії і далі стикалися з обмеженнями свободи пересування, зокрема на блокпості поблизу невідконтрольної урядові Оленівки*.

Порушення режиму припинення вогню²

Кількість зафіксованих порушень режиму припинення вогню³ Кількість зафіксованих вибухів⁴

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 31 липня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 31 липня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
-
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується.
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 01/08/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 9 вибухів — усі неподалік ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) (див. нижче). Протягом попереднього звітного періоду Місія зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню.

У Луганській області СММ зафіксувала 93 порушення режиму припинення вогню, зокрема 3 вибухи. Майже всі порушення режиму припинення вогню, зокрема 1 вибух, зафіксовано в районах на південний схід від н. п. Новозванівка (підконтрольний урядові, 70 км на захід від Луганська). За оцінкою Місії, це були навчання з бойовою стрільбою в межах зони безпеки (із порушенням рішення Тристоронньої контактної групи (ТКГ) від 3 березня 2016 року, яке забороняє проведення навчань (занять) із бойовою стрільбою в зоні безпеки). Протягом попередніх 4 днів СММ не зафіксувала в Луганській області жодних порушень режиму припинення вогню.

Після засідання ТКГ 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню починаючи з 00:01 27 липня, і до кінця звітного періоду СММ зафіксувала загалом 225 порушень режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 44 вибухи, 1 невизначений боєприпас, що пролетів, та 180 черг і пострілів зі стрілецької зброї).

Чоловік отримав осколкові поранення в Мар'їнці Донецької області

Місія уточнювала повідомлення про те, що 27 липня в н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) чоловік отримав поранення.

28 липня чоловік (30–39 років) розповів СММ телефоном, що 27 липня близько опівдня, коли він разом із матір'ю працював на своєму підвір'ї у Мар'їнці, він почув постріл та звук кулі, що пролетіла повз нього. Через кілька секунд, коли він намагався сховатися, він почув вибух. За його словами, медпрацівники Збройних сил України, які були дислоковані неподалік, відвезли його до медичної установи в Мар'їнці, звідки машина швидкої допомоги доставила його до лікарні в н. п. Курахове (підконтрольний урядові, 40 км на захід від Донецька). Того ж дня матір чоловіка розповіла спостерігачам телефоном, що 27 липня вона разом із сином була на тому ж підвір'ї, коли почула постріл, а потім вибух. За її словами, після того як вони сховалися, вона побачила кров на синовій руці. Будинок та підвір'я розташовані приблизно за 100 м від лінії зіткнення. 30 липня медпрацівники в медичній установі в Мар'їнці розповіли членам патруля Місії, що 27 липня вони надали першу допомогу чоловікові з осколковими пораненнями лівої руки, якого було згодом доставлено для подальшого лікування до лікарні в Кураховому.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського⁵

Ввечері 30 та в ніч на 31 липня в н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі чули 1 вибух невизначеного походження на відстані близько 4–6 км на південний схід (за оцінкою, поза ділянкою розведення в районі Станиці Луганської, але в межах 5 км від її краю).

31 липня в межах цієї ділянки розведення спостерігачі бачили 3 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») між новим прольотом

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

мосту біля Станиці Луганської та блокпостом збройних формувань на південь від мосту.

Ввечері 30 липня в межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 3 осіб, якій переходили залізничні колії в північному напрямку поблизу колишньої позиції Збройних сил України приблизно за 1,5 км на західно-південний захід від північно-східного кута ділянки. БПЛА також зафіксував 2 осіб поблизу колишньої позиції збройних формувань біля східного краю ділянки приблизно за 1,5 км на північ від її південно-східного кута.

31 липня неподалік блокпоста збройних формувань на південь від ділянки розведення спостерігачі бачили 7 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»), двоє з котрих ішли автошляхом Т1316 углиб ділянки розведення приблизно на 350 м на північ від її південного краю та поверталися назад.

Того ж дня за межами ділянки розведення, приблизно за 300 м на південь від її південного краю, команда СММ бачила 12 працівників із непідконтрольних уряду районів, які за допомогою бульдозера, екскаватора та вантажівки видаляли рослинність зі східного та західного боків автошляху Т1316, а також вирівнювали ґрунт на схід від тієї ж дороги.

Ввечері 31 та в ніч на 31 липня в межах ділянки розведення в районі Петрівського БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував людину біля колишньої позиції Збройних сил України, приблизно за 1,5 км на східно-північний схід від південно-західного кута ділянки. БПЛА також зафіксував ще одну людину поблизу колишньої позиції збройних формувань біля південно-східного кута ділянки.

Вдень 31 липня, патрулюючи приблизно за 2 км на північ від Петрівського, члени патруля Місії чули 1 вибух невизначеного походження на відстані близько 3–5 км на південно-південний схід (за оцінкою, у межах 5 км від краю ділянки розведення).

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 1 міномет у підконтрольному урядові районі Донецької області та 3 танки і, ймовірно, 2 буксирів гаубиці в непідконтрольних урядові районах Луганської області (усі були розміщені з порушенням ліній відведення). Спостерігачі також зафіксували 22 танки, розміщені за відповідними лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння в підконтрольному урядові районі Луганської області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Спостерігачі зафіксували бойові броньовані машини в зоні безпеки в підконтрольних урядові районах Донецької області та в непідконтрольному урядові районі Луганської області (для отримання детальнішої інформації див. таблицю нижче).

⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Здійснюючі моніторинг приблизно за 500 м на північний схід від н. п. Лебединське (підконтрольний урядові, 99 км на південь від Донецька), команда СММ бачила БПЛА (не належав СММ, темного кольору), який пролітав приблизно за 300 м над позицією патруля попри заборону на використання будь-яких видів літальних апаратів, визначену в рішенні ТКГ 22 липня щодо додаткових заходів із посилення режиму припинення вогню.

Протитанкові міни неподалік Саханки та Водяного

30 липня БПЛА СММ малого радіуса дії [знову](#) зафіксував приблизно 25 протитанкових мін (з яких всім були оцінені як ТМ-62, а дві, за оцінкою, були обгорілі), установлені поперек дороги М14, приблизно за 2,5 км на південь від н. п. Саханка (непідконтрольний урядові, 97 км на південь від Донецька), та, за оцінкою, належали збройним формуванням.

31 липня БПЛА СММ малого радіуса дії [знову](#) зафіксував приблизно 350 протитанкових мін (за оцінкою, ймовірно ТМ-62, двадцять із яких були, ймовірно, обгорілі), установлених у два ряди з півночі на південь у полях на східній околиці н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька). За оцінкою, міни належали Збройним силам України.

Зусилля СММ зі сприяння проведенню ремонтних робіт, технічного обслуговування та функціонуванню життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення ремонтних робіт на лініях електропередачі та газопроводах у Новозванівці та н. п. Троїцьке (підконтрольний урядові, 69 км на захід від Луганська); технічного обслуговування та ремонту лінії електропередачі неподалік н. п. Красний Лиман (непідконтрольний урядові, 30 км на північний захід від Луганська); ремонту ліній електропередачі біля н. п. Олександрівка (непідконтрольний урядові, 20 км на південний захід від Донецька); технічного обслуговування та ремонтних робіт на газопроводі поблизу підконтрольних урядові н. п. Залізне (кол. Артемове; 42 км на північний схід від Донецька) та н. п. Неліпівка (40 км на північний схід від Донецька); і підготовки до будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див вище), а також поруч із н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), на південь від мосту в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська).

СММ також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення видалення рослинності, здійснення огляду та технічного обслуговування на залізничних коліях біля н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська) і проведення робіт із розмінування поблизу підконтрольних урядові н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська) (зокрема для забезпечення доступу до сільськогосподарських земель) та н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська).

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька) і здійснювала моніторинг безпекової ситуації в районі насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

Ввечері 30 липня з 22:27 до 22:46 приблизно за 5,5 км на західно-південний захід від н. п. Успенка (73 км на південний схід від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував транспортний засіб (типу позашляховика), що їхав ґрунтовою дорогою уздовж кордону з Російською Федерацією в північному напрямку приблизно 3 км, а потім повернувся тією ж дорогою у протилежному напрямку.

Заходи з протидії поширенню COVID-19, що їх вживають на КПВВ та відповідних блокпостах

У Донецькій області команда СММ зауважила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) неподалік н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) і відповідний блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (23 км на південний захід від Донецька) були відкриті.

На КПВВ у період із приблизно 11:30 до орієнтовно 12:30 спостерігачі не побачили руху цивільного транспорту ні в одному напрямку. Здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань у період приблизно з 11:00 до 13:00, спостерігачі бачили чергу з 25 цивільних осіб (чоловіків та жінок переважно віком 30–39 та 40–49, а також 3 дітей), які прямували до підконтрольних урядові районів. Деякі цивільні особи розповіли СММ, що члени збройних формувань відмовили їм у проході до підконтрольних урядові районів нібито через брак необхідних документів. Жінка (віком 20–29 років) розповіла СММ, що члени збройних формувань не пропустили її разом з її маленькою дитиною до підконтрольних урядові районів саме через брак необхідних документів.

У Луганській області команда СММ зауважила, що КПВВ у Станиці Луганській та відповідний блокпост збройних формувань на південь від мосту біля Станиці Луганської були відкриті.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 09:00 та знову близько 14:30, члени патруля Місії бачили спочатку орієнтовно 100 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які прямували до підконтрольних урядові районів, а потім жодного пішохода відповідно, та приблизно 300 й 50 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку) відповідно, які очікували на прохід у протилежному напрямку. Спостерігачі також бачили гольф-кар, який перевозив людей між КПВВ та новою секцією мосту біля Станиці Луганської. Крім того, на тому самому КПВВ 3 працівники інтернет-компанії розповіли СММ, що вони встановлюють на КПВВ безоплатний Wi-Fi.

На КПВВ двоє осіб (віком 70–79 років) розповіли спостерігачам про те, що їх не пропустили до підконтрольних урядові районів через те, що вони не мали смартфонів зі встановленим застосунком для самоізоляції «Дій вдома». Ще один чоловік (віком 30–39 років) повідомив СММ, що він вже сьому ніч ночуватиме на південь від КПВВ, на ділянці розведення, оскільки він і надалі намагатиметься пройти до непідконтрольних урядові районів. За його словами, його досі не пропустили через те, що він не зміг довести, що проживає в непідконтрольних урядові районах.

Здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань на південь від мосту приблизно о 11:15 та знову близько 13:00, члени патруля Місії бачили орієнтовно 15 та 20 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку) відповідно, які прямували до

підконтрольних урядові районів, та приблизно 10 і 30 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку) відповідно, які очікували на прохід у протилежному напрямку. Члени патруля Місії бачили маршрутний автобус, який перевозив людей між блокпостом та автобусною зупинкою приблизно за 1,8 км на південь від мосту біля Станції Луганської.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 14 липня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Доступ за умови:

- На блокпості поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) 2 озброєні члени збройних формувань пропустили патруль СММ до непідконтрольного уряду районів лише після того, як оглянули причепа автомобілів Місії.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міні/невибухли боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- У двох випадках, пролітаючи над районами поблизу н. п. Лебединське (підконтрольний урядові, 99 км на південь від Донецька), БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав дії перешкод сигналу GPS (за оцінкою, імовірно внаслідок глушіння)⁷.

⁷ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
30.07.2020	1	міномет (2Б14 «Поднос», 82 мм)	неподалік н. п. Широкине (100 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
непідконтрольні урядові райони				
30.07.2020	3	танк (Т-64)	неподалік н. п. Лобачеве (13 км на схід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	2	буксирувана гаубиця (ймовірно, Д-30А «Жаба», 122 мм)	поблизу непідконтрольного уряду Луганська	

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть	Тип	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
31.07.2020	22	танк (Т-72)	на залізничній станції в н. п. Рубіжне (84 км на північний захід від Луганська)	патруль

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Тип	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
31.07.2020	2	бойова броньована машина (типу БМП)	у житловому районі н. п. Тарамчук (29 км на південний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	бронетранспортер (БТР-60)	неподалік н. п. Новобахмутівка (29 км на північний захід від Донецька)	патруль
непідконтрольні урядові райони				
30.07.2020	1	бойова броньована машина (типу БМП)	неподалік н. п. Лобачеве (13 км на схід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)		

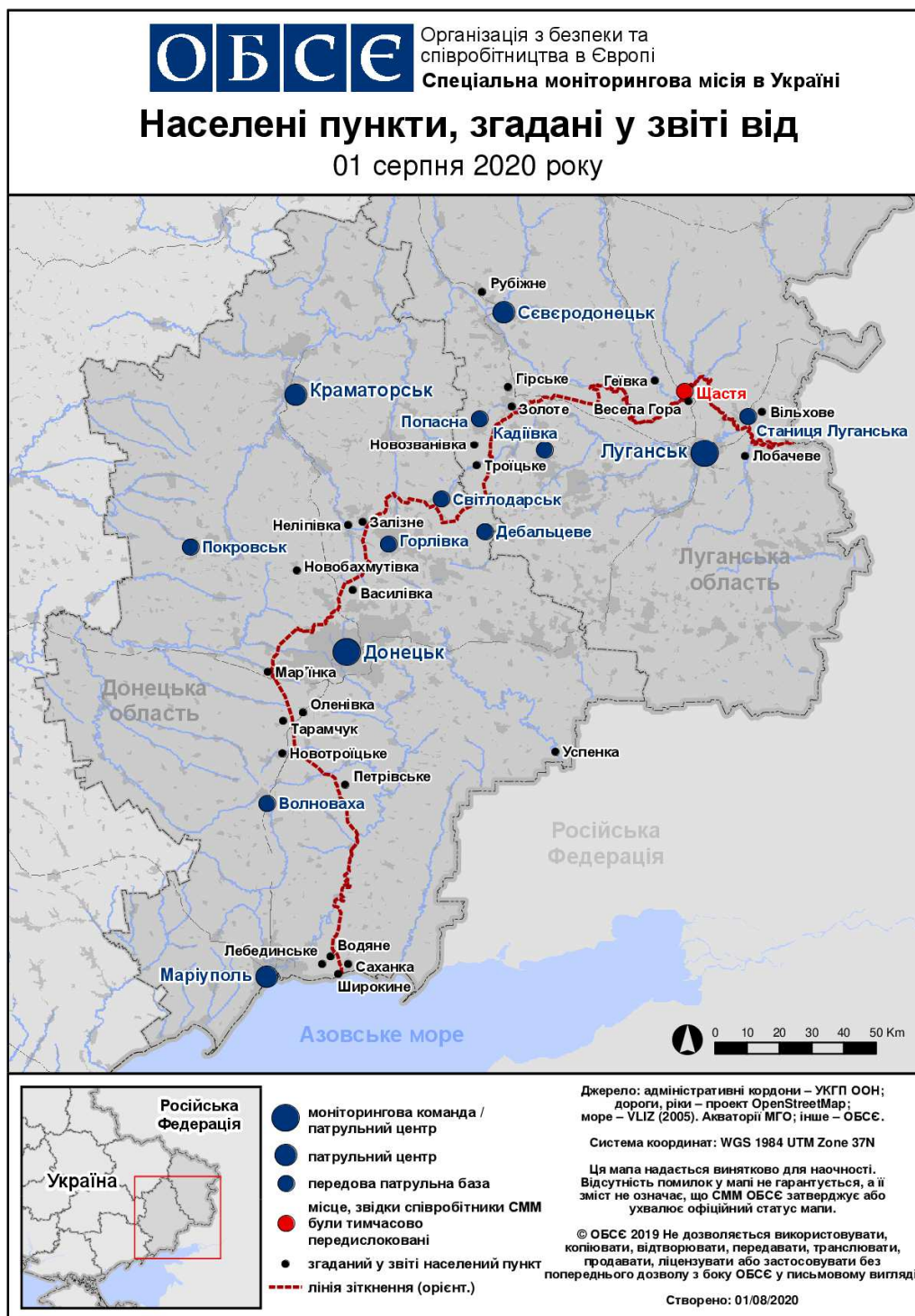
⁸ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 31 липня 2020 року⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
приблизно 2 км на Пн від н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на Пд від Донецька)	3–5 км на ПдПдСх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	31.07, 13:17
	8–10 км на ПдПдСх	чули	8	вибух	невизначеного походження	Н/Д	31.07, 13:41–13:48
камера СММ у н. п. Кряківка (підконтрольний уряду, 38 км на ПнЗх від Луганська)	3–4 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження		31.07, 18:21
східна околиця н. п. Станиця Луганська (підконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Луганська)	4–6 км на ПдСх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	30.07, 23:12
2 км на Пд від н. п. Новозванівка (підконтрольний уряду, 70 км на Зх від Луганська)	2 км на ПдПдСх	чули	1	вибух	розрив (за оцінками, навчання з бойовою стрільбою)	Н/Д	31.07, 10:23
	2 км на ПдПдСх	чули	23	постріл	оцінені як навчання з бойової стрільби	стрілецька зброя	31.07, 10:23–10:25
	2 км на ПдПдСх	чули	67	постріл	оцінені як навчання з бойової стрільби	стрілецька зброя	31.07, 10:38–10:41

⁹ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) у Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділена передова патрульна база, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ користується цими приміщеннями та здійснює патрулювання в цьому населеному пункті в денний час).